

PAŠIĚ

OPIS UDALOSTÍ

PAŠIE

OPIS UDALOSTÍ

VYDAL SPOLOK SV. VOJTECHA, TRNAVA
V CIRKEVNOM NAKLADATELSTVE, BRATISLAVA, 1989

IMPRIMATUR

1131/88

Trnava 5. júla 1988

Mons. Ján Sokol,
biskup, apoštolský administrátor

© Slovenská liturgická komisia

SLOVENSKÁ LITURGICKÁ KOMISIA

Č. 15/1988

Ú V O D

Pašie sú vznešenou zložkou liturgie Kvetnej nedele a Veľkého piatku. Je to vlastne dialogické čítanie alebo ešte skôr spev evanjelia o Kristovom utrpení. U nás spev paší má dávnu a úctyhodnú tradíciu.

Po prvý raz máme v slovenčine pripravené kompletne pašie všetkých štyroch evanjelistov. Použil sa najnovší slovenský preklad textu Svätého písma — Nového zákona, ktorý vydal Spolok sv. Vojtecha v roku 1986. Nápev schválil predseda Slovenskej liturgickej komisie Mons. Dr. Ján Pásztor v Nitre 2. 4. 1987 pod. č. 12/87 — lit.

Nech táto liturgická príručka slúži na pozdvihnutie posvätných obradov Kvetnej nedele a Veľkého piatku a na duchovný ošoh Božieho ľudu.

V Nitre, na slávnosť Nanebovstúpenia Pána, 12. mája 1988.

Mons. Vincent Malý,
propredseda SLK

Pašie sú súčasťou evanjelia — radostnej zvesti o zmŕtvychvstaní a oslávenom Kristovi — a preto je odôvodnené, aby sa aj pri svojom vážnom a smútočnom charaktere prednášali dôstojným a slávnostným spôsobom: spevom.

Už svätý Augustín (+430) poukazoval na slávnostný prednes paší, hoci nevieme, akú hudobnú formu mal na mysli. Podľa prednesových značiek v starých evanjeliároch však vieme, že už najneskôr v 9. storočí sa pašie prednášali — podobne ako dnes — v podobe jednoduchej dramatizácie v troch hlasových polohách: opis udalostí sa prednášal plynulo v tempe prirodzenej reči, Spasiteľové slová pomalšie v hlbšej polohe a slová ostatných osôb vyšším hlasom. Z konca stredoveku sú doložené aj nápevy. Široko rozvetvená kultúra gregoriánskeho chorálu v kresťanskej Európe pozná veľa nápevov paší, avšak všetko sú to len varianty toho istého spôsobu, ktorý sa viac ako tisícročie používa dodnes. Je to spôsob, ktorý obzvlášť vyhovuje liturgickým požiadavkám: Na jednej strane - spevná dramatizácia dodáva pašiam zvláštny dôraz, vyzdvihuje ich nad ostatné kratšie perikopy, v zhode s tým, ako Cirkev už tradične kladie zvláštny dôraz na obrady Veľkého týždňa. Na druhej strane je to forma natoľko jednoduchá a svojrázna, že odlišuje liturgický prednes paší od hudobne náročnejších foriem, ktoré majú svoje opodstatnenie mimo liturgie (viachlasné motetá, oratóriá, pašiové hry a pod.).

Zostávame verní starobylej tradícii, ktorá sa rozvinula v rámci gregoriánskeho chorálu. Za melodický vzor pre našu slovenskú verziu sme si vybrali nápev úradne publikovaný v r. 1877, regensburgskej vetvy gregoriánskeho chorálu rozšírenej aj u nás. Ten má oproti vatikánskej verzii z roku 1917 pre nás niekoľko výhod: a) spev rozprávača začína priamo na recitante, čo lepšie zodpovedá slovenskej dikcii so slovnými prízvukmi na začiatku viet, a teda ľahšie sa intonuje; b) spev Kristových slov začína na tónike, ľahšie sa intonuje; c) spev Kristových slov nie je posunutý tak hlboko do polohy, kde sa ťažko spieva; d) melodický pohyb v sekundových intervaloch zodpovedá lepšie nášmu melodickému cíteniu. Ten istý nápev použili aj tvorcovia slovenskej verzie Spolku sv. Vojtecha z roku 1930 — je to nápev u nás už vyskúšaný a obľúbený. Zjednodušili sme jeho melizmatickosť, ponechali sme však v plnom rozsahu melizmu na začiatku Spasiteľových slov, aby nadobudli väčší dôraz.

Pašie sú v liturgii Veľkého týždňa čítaním evanjelia v pravom slova zmysle, preto sa na ne vzťahujú aj príslušné liturgické normy: Spievať ich majú traja diakoni, a to z ambony — miesta určeného pre ohlasovanie Božieho slova. Ak nemôžu spievať diakoni, je dovolené, aby v tomto prípade ich úlohu prevzali lektori — laici, oblečení v liturgickom rúchu alebo v čiernom civile. Ak jeden zo spevákov je kňaz — celebrant, logické je, aby prednášal Spasiteľove slová, podľa axiómy, že kňaz v liturgii predstavuje Krista. Pašie sa čítajú bez sviečok a bez incenzácie, bez pozdravu a bez označenia knihy znakom kríža. Diakoni (nie však iní) pred spievaním paší prosia od kňaza požehnanie, ako sa to robí vo svätej omši pred evanjeliom. Veriaci počúvajú postojacky (pokiaľ tomu nebránia zdravotné dôvody).

Spôsob spievania — t. j. tvorenie a zafarbenie tónu, hlasitosť, tempo, prízvuky a rytmus nech sú odvodené z prirodzenej dikcie slovenského rečového prejavu pri dôstojnom prednášaní textu. Rytmus spevu nech určuje rytmický tok slovenskej spisovnej výslovnosti, nech sa dodržiava rytmický zákon — t. j. dlhé slabiky nech sa spievajú dlhšie a krátke slabiky kratšie. Jednotlivé tóny meliziem (ligatúr pripadajúcich na jednu slabiku) nech sa spievajú v dĺžkovej hodnote krátkych slabík. Spasiteľove slová možno spievať trochu pomalšie, aby sa tak stupňovala ich dôstojnosť.

Veríme, že táto publikácia prispeje k zvýšeniu dôstojnosti obradov Veľkého týždňa.

C — opis udalostí

* — Kristove slová

S — reč ostatných

porovnanie zápisu v päťlinajkovej notácii

C

This block shows the musical notation for the 'C' section. It consists of two staves. The top staff is a five-line staff with a treble clef and a key signature of two sharps (F# and C#). It contains a sequence of notes and rests, with some notes marked with vertical lines. The bottom staff is a standard musical staff with a treble clef, a key signature of two sharps, and a common time signature 'C'. It contains the corresponding standard musical notation for the notes and rests in the top staff.

*

This block shows the musical notation for the '*' section. It consists of two staves. The top staff is a five-line staff with a treble clef and a key signature of two sharps. It contains a sequence of notes and rests, with some notes marked with vertical lines. The bottom staff is a standard musical staff with a treble clef, a key signature of two sharps, and a common time signature 'C'. It contains the corresponding standard musical notation for the notes and rests in the top staff.

S

This block shows the musical notation for the 'S' section. It consists of two staves. The top staff is a five-line staff with a treble clef and a key signature of two sharps. It contains a sequence of notes and rests, with some notes marked with vertical lines. The bottom staff is a standard musical staff with a treble clef, a key signature of two sharps, and a common time signature 'C'. It contains the corresponding standard musical notation for the notes and rests in the top staff.

Pašie na Kvetnú nedeľu v roku A

Mt 26, 14—27, 66;

kratšia forma: 27, 11—54

C - Umučenie nášho Pána Ježiša Krista podľa Matúša. Jeden z Dvanás-
 tich - volal sa Judáš Iškariotský - odišiel k veľkňazom a vyzvedal sa:
S "Čo mi dáte a ja vám ho vyďám?"
C - Oni mu určili tridsať strieborných. A od
 tej chvíle hľadal príležitosť vydať ho. V prvý deň sviatkov Nekvase-
 ných chlebov prišli k Ježišovi učenici a pýtali sa ho: **S** "Kde ti má-
 me pripraviť veľkonočnú večeru?"

C - On povedal: ✱ "Choďte do mesta k istému človekovi a povedzte mu: Učiteľ odkazuje: Môj čas je blízko, u teba budem jesť so svojimi učeníkmi veľkonočného baránka."

C - Učenici urobili, ako im Ježiš rozkázal, a pripravili veľkonočného baránka. Keď sa zvečerilo, zasadol s Dvanástimi za stôl. A keď jedli,

C povedal: ✱ "Veru, hovorím vám: Jeden z vás ma zradí." **C** - Veľmi osmutneli a začali sa ho

jeden po druhom vypytovať: **S** "Som to ja, Pane?" **C** - On odpovedal: ✱ "Kto so mnou namáča ruku v mise, ten ma zradí. Syn človeka síce ide, ako je o ňom napísané, ale beda človekovi, ktorý zradza Syna človeka! Pre toho človeka by bolo lepšie, keby sa nebol narodil."

C - Aj jeho zradca Judáš sa opýtal: **S** "Som to azda ja, Rabbi?"

C - Odpovedal mu: * "Sám si to povedal."

C - Pri večeri vzal

Ježiš chlieb a dobrorečil, lámal ho a dával učeníkom, hovoriac:

* "Vezmite a jedzte: toto je moje telo."

C - Potom vzal kalich, vzdával vďaky a dal

im ho, hovoriac:

* "Pite z neho všetci: toto je moja krv novej zmluvy, ktorá sa vylieva za všetkých na odpustenie hriechov. Hovorím vám: odteraz už nebudem piť z tohoto plodu viniča až do dňa, keď ho budem piť s vami nový v kráľovstve svojho Otca."

C - Potom zaspievali chválospev a vyšli na Olivovú horu. Vtedy im

Ježiš povedal:

* "Vy všetci tejto noci odpadnete odo mňa, lebo je napísané: Udriem pastiera a stádo oviec sa rozprchne. Ale keď vstanem z mŕtvych, predídem vás do Galiley."

C - Peter mu povedal:

S "Aj keby všetci odpadli od teba, ja nikdy neodpadnem."

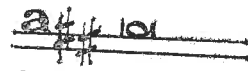
C - Ježiš mu odvetil:

* "Veru, hovorím ti: Tejto noci skôr, ako kohút zaspieva, tri razy ma zaprieš."

C - Peter mu povedal:

S "Aj keby som mal umrieť s tebou, nezapriem ťa."

C - Podobne

hovorili aj ostatní učeníci. Tu Ježiš prišiel s nimi na pozemok,

ktorý sa volá Getsemani, a povedal učeníkom:

* "Sadnite si tu, kým odídem tamto a pomodlím sa."

C - Vzal so sebou Petra a oboch Zebedejových synov. I doľahli naňho

smútok a úzkosť. Vtedy im povedal:

* "Moja duša je smutná až na smrť. Ostanete tu a bdejte so mnou!"

C - Trochu poodišiel, padol na tvár a modlil sa:

* "Otče môj, ak je možné, nech ma minie tento kalich. No nie ako ja chcem, ale ako ty."

C - Keď sa vrátil k učeníkom, našiel ich spať. I povedal Petrovi:

* "To ste nemohli ani hodinu bdieť so mnou? Bdejte a modlite sa, aby ste neprišli do pokušenia! Duch je síce ochotný, ale telo slabé."

C - Znova odišiel a modlil sa:

* "Otče môj, ak má tento kalich nemôže minúť a musím ho piť, nech sa stane tvoja vôľa."

C - A keď sa vrátil, zasa ich našiel spať: oči sa im zatvárali od

únavy. Nechal ich, znova sa vzdialil a tretí raz sa modlil tými

istými slovami. Potom prišiel k učeníkom a povedal im:

* "Teraz už spite a odpočívajte! Hľa,

prišla hodina; Syna človeka už vydávajú do rúk hriešnikov. Vstaňte, poďme! Pozrite, môj zradca sa priblížil."

C - A kým ešte hovoril, prišiel Judáš, jeden z Dvanástich, a s ním

veľký zástup s mečmi a kyjmi, ktorý poslali veľkňazi a starší ľudu.

Jeho zradca im dal znamenie:

S "Koho pobozkám, to je on; toho chytte!"

C - A hneď pri-

stúpil k Ježišovi a povedal:

S "Buď pozdravený. Rabbi!"

C - A pobozkal ho.

Ježiš mu povedal: * "Priateľu, načo si prišiel?" C - Vtedy pristúpili, polo-

žili na Ježiša ruky a zajali ho. Tu jeden z tých, čo boli s Ježišom, vystrel ruku, vytasil meč, zasiahol ním veľkňazovho sluhu a odťal

mu ucho. Ježiš mu povedal: * "Daj svoj meč na jeho miesto! Lebo všetci, čo sa chytajú meča, mečom zahynú. Alebo si myslíš, že by som nemohol poprosiť svojho Otca a on by mi hneď poslal viac ako dvanásť plukov anjelov? Ale ako by sa potom splnilo Písmo, že to má byť takto?"

C - V tú hodinu povedal Ježiš zástupom: * "Vyšli ste s mečmi a kyjmi ako na zločinca, aby ste ma zajali. Den čo den som sedával a učil v chráme, a nezajali ste ma."

C - Toto všetko sa stalo, aby sa splnili písma Prorokov. Vtedy ho

všetci učenici opustili a rozutekali sa. Tí, čo Ježiša zajali, od-

wiedli ho k veľkňazovi Kajfášovi, kde sa zhromaždili zákonníci a

starší. Peter šiel zďaleka za ním až do veľkňazovho dvora. Vošiel

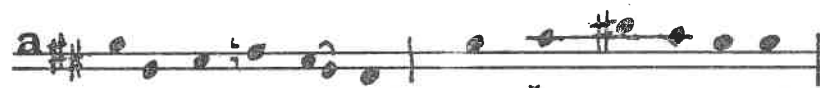
dnu a sadol si k sluhom: chcel vidieť, ako sa to skončí. Veľkňazi

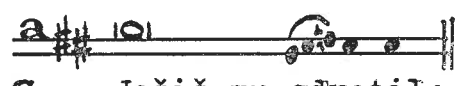
a celá veľrada zháňali krivé svedectvo proti Ježišovi, aby ho mohli

odsúdiť na smrť. Ale nenašli, hoci vystúpilo mnoho falošných svedkov,

Napokon prišli dvaja a hovorili: S "Tento povedal: 'Môžem zboriť Boží chrám a o tri dni ho postaviť.'"

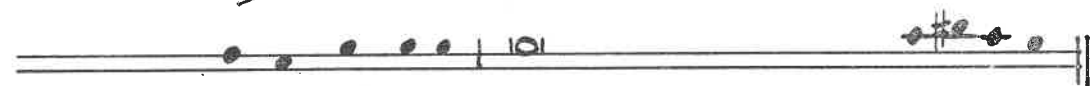
 C - Tu vstal veľknaz a spýtal sa ho: S "Nič neodpovieš? Čo títo svedčia proti tebe?!"

 C - Ale Ježiš mlčal. Veľknaz mu povedal: S "Zaprisahám ťa na živého Boha, aby si mým povedal, či si Mesiáš, Boží Syn."

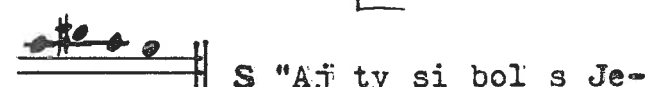

 C - Ježiš mu odvetil: * "Sám si to povedal. Ale hovorím vám: Odteraz uvidíte Syna človeka sedieť po pravici Moci a prichádzať na nebeských oblakoch."

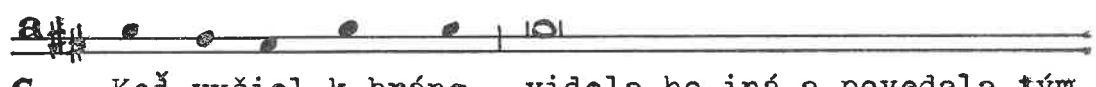
 C - Vtedy si veľknaz roztrhol rúcho a povedal: S "Rúhal sa! Načo ešte potrebujeme svedkov? Sami ste teraz počuli rúhanie. Čo na to poviete?"

 C - Oni odpovedali: S "Hoden je smrti!" C - Potom mu pľuli do

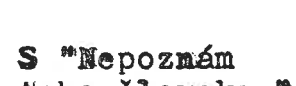
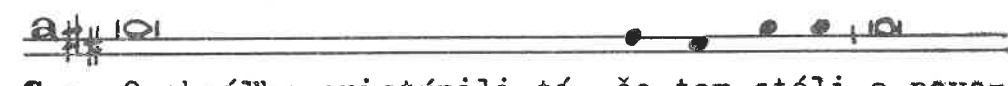
 tváre a bili ho pästami, iní ho zauškovali a hovorili: S "Prorokuj nám, Mesiáš, hádaj, kto ťa udrel!"

 C - Peter sedel vonku na nádvorí. Prišla k nemu ktorási slúžka a

 S "Až ty si bol s Je- C - Ale on pred všetkými zaprel: povedala: žišom Galilejským!"

 S "Neviem, čo hovoríš." C - Keď vyšiel k bráne, videla ho iná a povedala tým,

 čo tam boli: S "Tento bol s Je- C - On znova zaprel s prísahou: žišom Nazaretským!"

 S "Nepoznám toho človeka." C - O chvíľku pristúpili tí, čo tam stáli, a pove-

 dali Petrovi: S "Veru, aj ty si z nich, veď aj tvoja reč ťa prezrádza!"

C - Vtedy sa začal zaklínať a prisahať: **S** "Nepoznám toho človeka."

C - A vtom zaspieval kohút. Tu sa Peter rozpamätal na slovo, ktoré mu bol povedal Ježiš: "Skôr ako kohút zaspieva, tri razy ma zapnieš." Vyšiel von a horko sa rozplakal. Keď sa rozhodnulo, veľkňazi a starší ľudia sa uzniesli, že Ježiša vydajú na smrť. Preto ho spútaného odviedli a odovzdali vládarovi Pilátovi. Keď zradca Judáš videl, že Ježiša odsúdili, lútosťou pohnutý vrátil tridsať strieborných

veľkňazom a starším so slovami: **S** "Zhrešil som, lebo som zradil nevinnú krv."

C - Ale oni odvetili: **S** "Čo nás do toho? To je tvoja vec!" **C** - On odhodil strieborné peniaze v chráme a odišiel; a potom sa šiel obesiť. Veľkňazi

wzali peniaze a povedali: **S** "Neslobodno ich dať do chrámovej pokladnice, lebo je to cena krvi!"

C - Dohodli sa teda a kúpili za ne Hrnčiarovo pole na pochovávanie cudzincov. Preto sa to pole až do dnešného dňa volá Pole krvi.

Vtedy sa splnilo, čo povedal prorok Jeremiáš: "Vzali tridsať strie-

borných, cenu toho, ktorého takto ocenili synovia Izraela, a dali

ich za Hrnčiarovo pole; ako mi prikázal Pán." Keď Ježiš stál pred

začiatok kratšej formy

C - Umučenie nášho Pána Ježiša Krista podľa Matúša.

Ježiš stál pred vladárom, vladár sa ho spýtal:

vladárom,

vladár sa

ho spýtal:

S "Si židovský kráľ?"

C - Ježiš odpovedal:

* "Sám to hovoríš."

C - A keď naňho veľkňazi a starší žalovali, nič neodpovedal. Vtedy

sa ho Pilát opýtal: S "Nepočuješ, čo všetko proti tebe svedčia?"

C - Ale on mu neodpovedal ani na jediné slovo, takže sa vladár

veľmi čudoval. Na sviatky vladár prepúšťal zástupu jedného väzňa,

ktorého si žiadali. Mali vtedy povestného väzňa, ktorý sa volal

Barabáš. Keď sa zhromaždili, Pilát im povedal:

S "Koho vám mám prepustiť: Barabáša, alebo Ježiša, ktorý sa volá Mesiáš?"

C - Lebo vedel, že ho vydali zo závidia. Keď sedel na súdnej stoli-

ci, odkázala mu jeho manželka:

S "Nemaj nič s tým spravodlivým, lebo som dnes vo sne veľa vytrpela pre neho."

C - Veľknazi a starší nahovorili zástupy, aby si žiadali Barabáša a Ježiša zahubili. Vládár sa ich opýtal: **S** "Ktorého z týchto dvoch si žiadate prepustiť?"

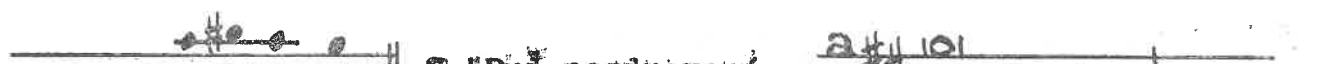
C - Oni zvolali: **S** "Barabáša!" **C** - Pilát im povedal: **S** "Čo mám teda urobiť s Ježišom, ktorý sa volá Mesiáš?" **C** - Všetci volali: **S** "Ukrižovať ho!"

C - On vrazil: **S** "A čo zlé urobil?" **C** - Ale oni tým väčšmi kričali: **S** "Ukrižovať ho!" **C** - Keď Pilát videl, že nič nedosiahne, ba že pobúrenie ešte vzrastá, vzal vodu, umyl si pred zástupom ruky a vyhlásil: **S** "Ja nemám vinu na krvi tohoto človeka. To je vaša vec!"

C - A všetok ľud odpovedal: **S** "Jeho krv na nás a na naše deti!"

C - Vtedy im prepustil Barabáša; Ježiša však dal zbičovať a vydal ho, aby ho ukrižovali. Vládárovi vojaci vzali Ježiša do vládnej budovy a zhromaždili k nemu celú kohortu. Vyzliekli ho a odeli do šarlátového pláštá, z trnia uplietli korunu a položili mu ju na hlavu, do pravej ruky mu dali trstinu, padali pred ním na kolena

S "Buď pozdravený, židovský kráľ!"
C - Pluli naňho, brali

a posmievali sa mu. mu trstinu a bili ho po hlave. Keď sa mu naposmievali, vyzliekli ho

z plášt'a a obliekli mu jeho šaty. Potom ho vyviedli, aby ho ukrižovali. Ako vychádzali, stretli človeka z Cyrény, menom Šimona. Toho

prinútili, aby mu niesol kríž. Tak prišli na miesto, ktoré sa volá Golgota, čo znamená Lebka. Dali mu piť víno zmiešané so žlčou. Ale

keď ho ochutnal, nechcel piť. Keď ho ukrižovali, hodili lós a rozdelili si jeho šaty. Potom si posadali a strážili ho. Nad hlavu mu

dali nápis s označením jeho viny: "Toto je Ježiš, židovský kráľ!"

Vedno s ním ukrižovali aj dvoch zločincov: jedného sprava, druhého zľava. A tí, čo šli okolo, rúhali sa mu: potriasali hlavami a vra-

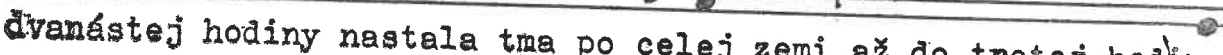
veli: **S** "Ty, čo zboríš chrám a za tri dni ho znova postavíš, zachráň sám seba! Ak si B_oží Syn, zostúp z kríža!"

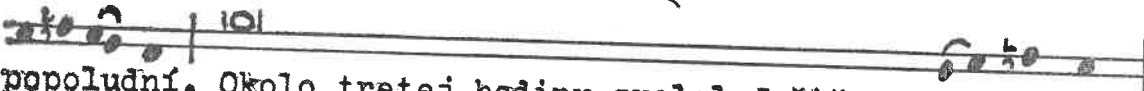
C - Podobne sa mu posmievali aj veľkňazi so zákonníkmi a staršími:

S "Iných zachraňoval, sám seba nemôže zachrániť. Je kráľom Izraela; nech teraz zostúpi z kríža a uveríme v neho. Spoliehal sa na Boha; nech ho teraz vyslobodí, ak ho má rád. Vždy povedal: 'Som B_oží Syn.'"

 C - Takisto ho tupili aj zločinci, čo boli s ním ukrižovaní. Od

 dvanástej hodiny nastala tma po celej zemi až do tretej hodiny

 popoludní. Okolo tretej hodiny zvolal Ježiš mocným hlasom:

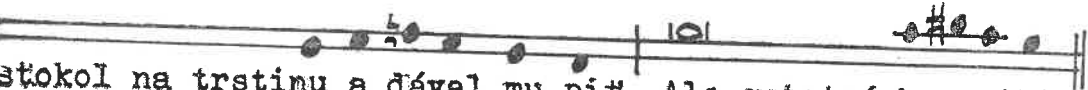
* "Eli, Eli, lema sabakhani?",

 C - čo znamená:

* "Bože môj, Bože môj, prečo si ma opustil?"

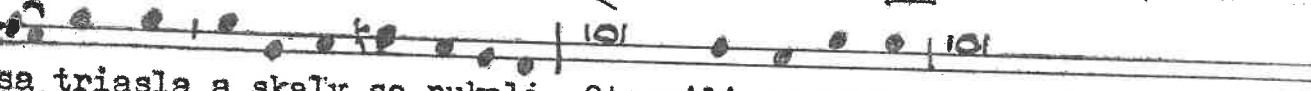
 C - Keď to počuli niektorí z tých, čo tam stáli, vraveli: S "Volá Eliáša."

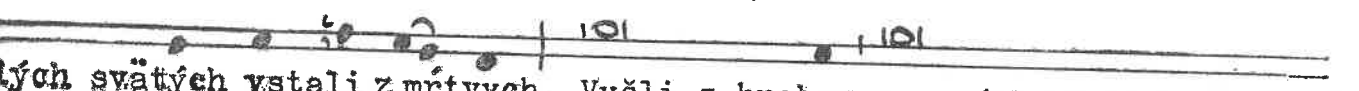
 C - Jeden z nich hneď odbehol, vzal špongiu, naplnil ju octom, na-

 stokol na trstinu a dával mu piť. Ale ostatní hovorili: S "Počkaj, nech uvidíme, či ho Eliáš príde vyslobodiť."

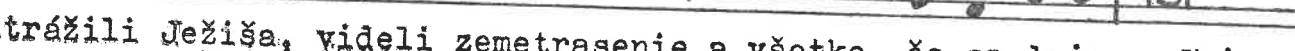
 C - Ježiš však znova zvolal mocným hlasom a vydýchol dušu. pokľakne sa a chvíľku je ticho

 C - A hľa, chrámová opona sa roztrhla vo dvoje odvrchu až dospodku. Zem

 sa, triasla a skaly sa pukali. Otvorili sa hroby a mnohé telá zosnu-

 lých svätých vstali z mŕtvych. Vyšli z hrobov a po jeho vzkriesení prí-

 šli do svätého mesta a ukázali sa mnohým. Keď stotník a tí, čo s ním

 strážili Ježiša, videli zemetrasenie a všetko, čo sa deje, veľmi sa

otto
 S "On bol naozaj
 maľakali a hovorili: Boží Syn."

koniec kratšej formy

a#
 C - Boli tam a zobďaleč sa pozerali mnohé ženy, ktoré sprevádzali
 Ježiša z Galiley a posluhovali mu. Medzi nimi bola Mária Magdaléna,
 Mária, Jakubova a Jozefova matka, a matka Zebedejových synov. Keď sa
 zvečerilo, prišiel zámožný človek z Arimatey, menom Jozef, ktorý
 bol tiež Ježišovým učeníkom. Zašiel k Pilátovi a poprosil o Ježišovo
 telo. Pilát rozkázal, aby mu ho dali. Jozef vzal telo, zavinul ho
 do čistého plátna a uložil do svojho nového hrobu, ktorý si vytesal
 do skaly. Ku vchodu do hrobu privalil veľký kameň a odišiel. Bola
 tam Mária Magdaléna a iná Mária a sedeli oproti hrobu. Na druhý
 deň, ktorý bol po Prípravnom dni, zhromaždili sa veľknazi a fari-

otto
 zeji k Pilátovi a hovorili: S "Pane, spomenuli sme si, že ten
 zvodca, ešte kým žil, povedal: 'Po
 troch dňoch vstanem zmrtvych.' Rozkáž
 teda strážiť hrob až do tretieho dňa,
 aby azda neprišli jeho učeníci a neukradli ho a nepovedali ľudu:
 'Vstal zmrtvych', a ostatné klamstvo by bolo horšie ako prvé."

a#
 C - Pilát im povedal: S "Máte stráž; choďte a strážte, ako viete!"

a#
 C - Oni šli a hrob zabezpečili: zapečatili kameň a postavili stráž.

Pašie na Kvetnú nedeľu v roku B

Mk 14, 1-15, 47;
 kratšia forma: 15, 1-39

C - Umučenie nášho Pána Ježiša Krista podľa Marka. Bolo dva dni

pred Velkou nocou a sviatkami Nekvasených chlebov. Velkňazi a

zákonníci hľadali spôsob, ako Ježiša podvodne chytiť a zabiť. Ale

S - "Nie vo sviatok, **C** - Keď bol v Betánii v dome

Šimona Malomocného a sedel pri stole, prišla žena s alabastrovou

nádobou pravého vzácného nardového oleja. Nádobu rozbila a olej

mu vyliala na hlavu. Niektorí sa hnevali a hovorili si:

S - "Načo takto mrhať voňavý olej?! Veď sa mohol tento olej predať za viac ako tristo denárov a tie rozdať chudobným."

C - A osopovali sa na ňu. Ale Ježiš povedal: **S** - "Nechajte ju!

Prečo ju trápate? Urobila mi dobrý skutok. Veď chudobných máte vždy medzi sebou a keď budete chcieť, môžete im robiť dobre. Ale mňa nemáte vždy. Urobila, čo mohla. Vopred pomazala moje telo na pohreb. Veru, hovorím vám: Kdekoľvek na svete sa bude ohlasovať evanjelium, bude sa na jej pamiatku hovoriť aj o tom, čo urobila."

C - Judáš Iškariotský, jeden z Dvanástich, odišiel k velkňazom,

aby im ho zradil. Tí sa potešili, keď to počuli, a slúbili, že mu

dajú peniaze. A on hľadal spôsob, ako ho príhodne vydať. V prvý

deň sviatkov Nekvasených chlebov, keď zabíjali veľkonočného baránka,

S - "Kde ti máme ísť pripovedali mu jeho učeníci: praviť veľkonočnú večeru?"

C - Poslal dvoch zo svojich učeníkov a vravel im: ✕ - "Choďte do mesta. Tam stretnete človeka, ktorý bude niešť džbán vody. Choďte za ním a páňovi domu, do ktorého vojde, povedzte: 'Učiteľ odkazuje: Kde je pre mňa miestnosť, v ktorej by som mohol ísť so svojimi učeníkmi veľkonočného baránka?' On vám ukáže veľkú hornú sien, prestretú a pripravenú. Tam nám prichystajte."

C - Učeníci odišli a keď prišli do mesta, všetko našli tak, ako

im povedal. A pripravili veľkonočného baránka. Keď sa zvečerilo,

prišiel s Dvanástimi. A keď boli pri stole a jedli, Ježiš povedal:

✕ - "Veru, hovorím vám: Jeden z vás ma zradí, ten, čo je so mnou." C - Zosmutneli a začali sa ho jeden po

druhom vypytovať: S - "Azda ja?" C - On im odpovedal:

✕ - "Jeden z Dvanástich, čo so mnou namáča v mise. Syn človeka síce ide, ako je o ňom napísané, ale beda človekovi, ktorý zradza Syna človeka! Pre toho človeka by bolo lepšie, keby sa nebol narodil!"

C - Keď jedli, vzal chlieb a dobrorečil, lámal ho a dával im,

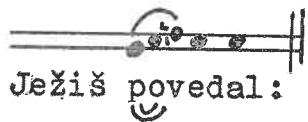
✕ - "Vezmite, toto je moje telo!" C - Potom vzal kalich, vzdával

vďaky, dal im ho a všetci z neho pili. A povedal im:

* - "Toto je moja krv novej zmluvy, ktorá sa vylieva za všetkých. Veru, hovorím vám: Už nebudem piť z plodu viniča až do dna, keď ho budem piť nový v Božom kráľovstve."

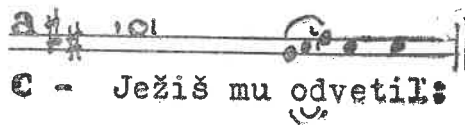
C - Potom zaspievali chválospev a vyšli na Olivovú horu. Vtedy im

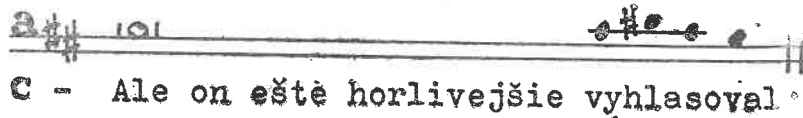
Ježiš povedal: * - "Všetci odpadnete, lebo je napísané: 'Udriem pastiera a ovce sa rozprchnu!' Ale keď vstanem z mŕtvych, predídem vás do Galiley."

C - Peter mu povedal: "Aj keby všetci odpadli, ja nie." C - Ježiš mu odvetil:

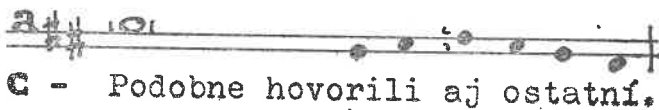

* - "Veru, hovorím ti: Ty ma dnes, tejto noci, skôr, ako dva razy kohút zaspieva, tri razy zaprieš."

C - Ale on ešte horlivejšie vyhlasoval.

S - "Aj keby som mal umrieť s tebou, nezapriem ťa."

C - Podobne hovorili aj ostatní.

Prišli na pozemok, ktorý sa volá Getsemani, a povedal svojim

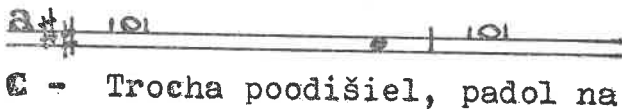
* - "Sadnite si tu, učeníkom: kým sa pomodlím."

C - Vzal so sebou Petra, Jakuba

a Jána. I doľahla naňho hrôza a úzkosť. Vtedy im povedal:

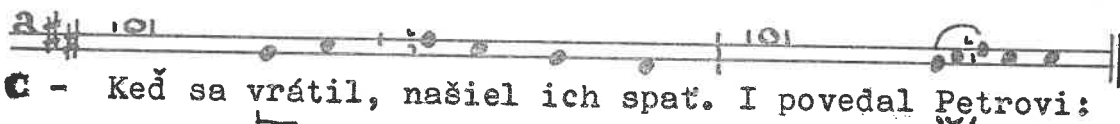
* - "Moja duša je smutná až na smrť. Ostante tu a bďte!"

C - Trocha poodišiel, padol na

zem a modlil sa, aby ho, ak je možné, minula táto hodina. Hovoril:

* - "Abba, Otče! Tebe je všetko možné. Vezmi odo mňa tento kalich. No nie, čo ja chcem, ale čo ty."

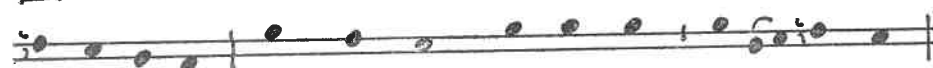
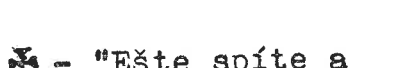
C - Keď sa vrátil, našiel ich spať. I povedal Petrovi:

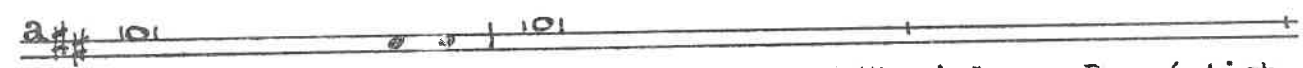
* - "Šimon, spíš? Ani hodinu si

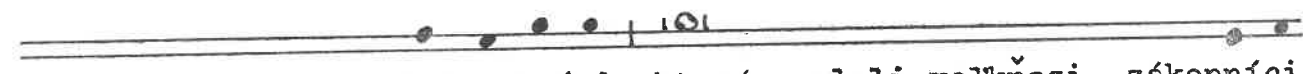
nemohol bdieť? Bďte a modlite sa, aby ste neprišli do pokušenia. Duch je síce ochotný, ale telo slabé."

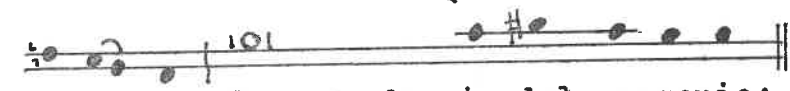
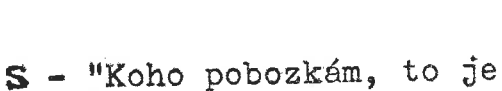
 C - Znova odišiel a modlil sa tými istými slovami. A keď sa vrátil,

 zasa ich našiel spať: oči sa im zatvárali od únavy a nevedeli, čo

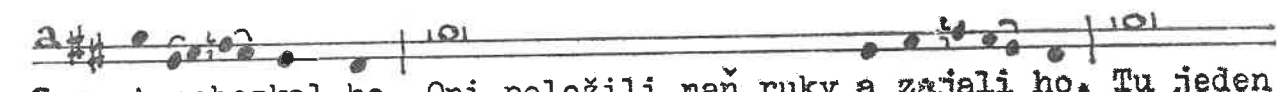
 mu povedať. Keď prišiel tretí raz, povedal im: ✠ - "Ešte spíte a odpočívate? Dost už. Prišla hodina: hľa, Syna človeka už vydávajú do rúk hriešnikov. Vstaňte, poďte! Pozrite, môj zradca je blízko."

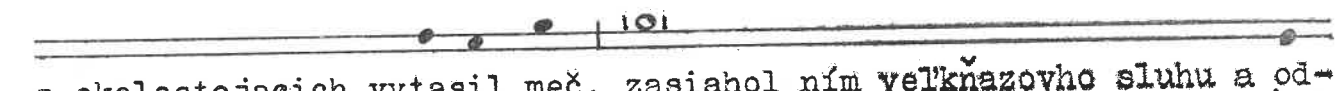
 C - A kým ešte hovoril, prišiel zrazu Judáš, jeden z Dvanástich,

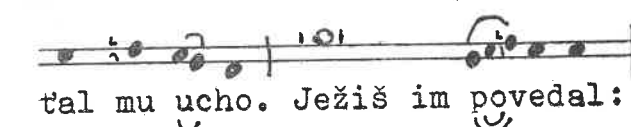
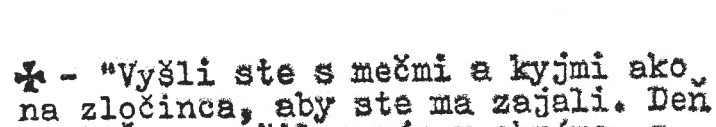
 a s ním zástup s mečmi a kyjmi, ktorý poslali veľkňazi, zákonníci

 a starší. Jeho zradca im dal znamenie: **S** - "Koho pobožkám, to je on. Chyťte ho a obozretne odveďte!"

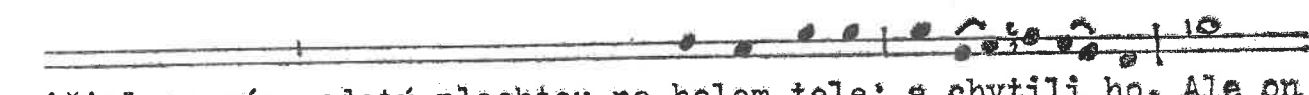
 C - Keď prišiel, hneď pristúpil k nemu a povedal: **S** - "Rabbi."

 C - A pobožkal ho. Oni položili naň ruky a zajali ho. Tu jeden

 z okolostojacich vytasil meč, zasiahol ním veľkňazovho sluhu a od-

 tal mu ucho. Ježiš im povedal: ✠ - "Vyšli ste s mečmi a kyjmi ako na zločinca, aby ste ma zajali. Deň čo deň som učil u vás v chráme, a nezajali ste ma. Ale musí sa splniť Písmo."

 C - Vtedy ho všetci opustili a rozutekali sa. No akýsi mladík

 išiel za ním, odetý plachtou na holom tele; a chytili ho. Ale on

pustil plachtu a utiekol nahý. Ježiša priviedli k veľkňazovi, kde

sa zhromaždili všetci veľkňazi, starší a zákonníci. Peter šiel

zďaleka za ním až dnu do veľkňazovho dvora. Sadol si k sluhom a

zohrieval sa pri ohni. Veľkňazi a celá veľrada zhánali svedectvo

proti Ježišovi, aby ho mohli odsúdiť na smrť. Ale nenašli. Mnohí

proti nemu krivo svedčili, a ich svedectvá sa nezhodovali. Tu

niektorí vstali a krivo proti nemu svedčili: S - "My sme ho počuli hovoriť: 'Ja zborím tento chrám zhotovený rukou a za tri dni postavím iný, nie rukou zhotovený.'"

C - Ale ani tak sa ich svedectvo nezhodovalo. Tu vstal veľkňaz,

postavil sa do stredu a opýtal sa Ježiša: S - "Nič neodpovieš na to, čo títo svedčia proti tebe?"

C - Ale on mlčal a nič neodpovedal. Veľkňaz sa ho znova pýtal:

S - "Si ty Mesiáš, syn Požehnaného?" C - Ježiš odvetil: * - "Áno, som. A uvidíte Syna človeka sedieť po pravicu Moci a prichádzať s nebeskými oblakmi!"

C - Vtedy si veľkňaz roztrhol rúcho a povedal: S - "Načo ešte potrebujeme svedkov? Počuli ste rúhanie. Čo na to poviete?"

C - A oni všetci vyniesli nad ním súd, že je hoden smrti. Niektorí začali naňho plúť, zakrývali mu tvár, bili ho päsťami a hovorili mu:

S - "Prorokuj!" **C** - Aj sluhovia ho bili po tvári. Keď bol Peter dolu na nádvorí, prišla jedna z veľkňazových slúžok. Len čo zbadala

Petra, ako sa zohrieva, pozrela sa naňho a povedala: **S** - "Aj ty si bol s tým Nazaretčanom, Ježišom."

C - Ale on zaprel: **S** - "Ani neviem, ani nerozumiem, čo hovoríš." **C** - Vyšiel von predi nádvorie a zaspieval kohút. Keď ho tam videla slúžka, znova

začala vravieť okolostojacim: **S** - "Tento je z nich." **C** - Ale on opäť zapieral. O chvíľku tí, čo tam stáli, znova hovorili Petrovi:

S - "Veru si z nich, veď si aj Galilejčan." **C** - On sa však začal zaklínať a prisahať:

S - "Nepoznám toho človeka, o ktorom hovoríte." **C** - Vtom kohút zaspieval druhý raz.

Vtedy sa Peter rozpamätal na slovo, ktoré mu bol povedal Ježiš:

"Skôr ako dva razy kohút zaspieva, tri razy ma zaprieš."

začiatok kratšej formy

I rozplakal sa.

Hneď zrána mali

poradu veľkňazi

Umučenie nášho Pána Ježiša Krista podľa

Marka. Hneď zrána mali poradu veľkňazi

so staršími a zákonníkmi, teda celá veľrada. Ježiša spútali,

odviedli a odovzdali Pilátovi. Pilát sa ho spýtal: S - "Si židovský kráľ?"

C - On mu odpovedal: ✝ - "Sám to hovoríš."

C - Veľkňazi naň

mnoho žalovali a Pilát sa ho znova spýtoval: S - "Nič neodpovieš? Pozri, čo všetko žalujú na teba!"

C - Ale Ježiš už nič nepovedal, takže sa Pilát čudoval. Na sviatky

im prepúšťal jedného väzňa, ktorého si žiadali. S povstalcami, čo

sa pri vzbure dopustili vraždy, bol uväznený muž, ktorý sa volal

Barabáš. Zástup vystúpil hore a žiadal si to, čo im robieval.

Pilát im povedal: S - "Chcete, aby som vám prepustil židovského kráľa?" C - Lebo vedel,

že ho veľkňazi vydali zo závidia. Ale veľkňazi podnietili zástup,

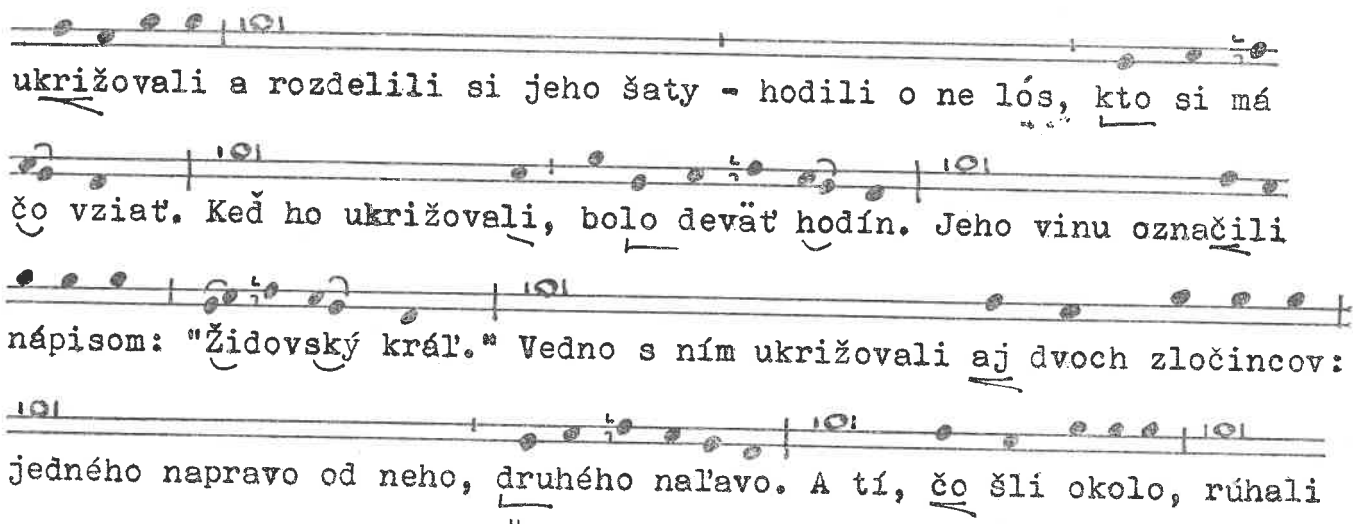
aby im radšej prepustil Barabáša. Pilát sa ich znova opýtal:

S - "Čo mám teda podľa vás urobiť so židovským kráľom?" C - Oni opäť skríkli: S - "Ukrižuj ho!"

C - Pilát im vřavel: S - "A čo zlé urobil?" C - Ale oni tým väčšmi kričali: S - "Ukrižuj ho!" C - A Pilát, aby urobil ľuďu po voli, prepustil im Barabáša. Ježiša však dal zbičovať a vydal ho, aby ho ukrižovali. Vojaci ho odviedli dnu do nádvoria, čiže do vládnej budovy, a zvolali celú kohortu. Odeli ho do purpurového plášta, z trenia uplietli korunu a založili mu ju a začali ho pozdravovať:

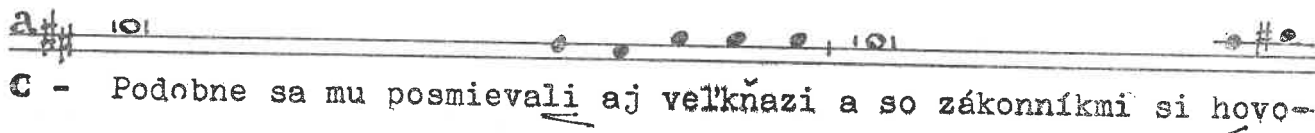
S - "Buď pozdravený, židovský kráľ!" C - Bili ho trstinou po hlave, pluli naňho, kľakali pred ním a klaňali sa mu. Keď sa mu naposmievali, vyzliekli ho z purpuru a obliekli mu jeho šaty. Potom ho vyviedli, aby ho ukrižovali. Tu prinútili istého Šimona z Cyrény, Alexandrovho a Rífovho otca, ktorý sa tade vracal z poľa, aby mu niesol kríž.

Tak ho priviedli na miesto Golgota, čo v preklade znamená Lebka. Dávali mu víno zmiešané s myrhou, ale on ho neprijal. Potom ho

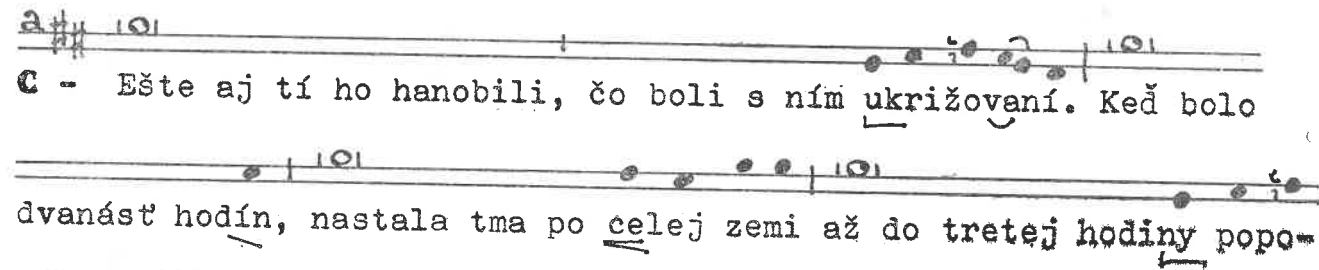
ukrižovali a rozdelili si jeho šaty - hodili o ne lós, kto si má
čo vziať. Keď ho ukrižovali, bolo deväť hodín. Jeho vinu označili
nápisom: "Židovský kráľ." Vedno s ním ukrižovali aj dvoch zločincov:
jedného napravo od neho, druhého naľavo. A tí, čo šli okolo, rúhali
sa mu; potriasali hlavami a vraveli:

S - "Aha, ten, čo zborí chrám
a za tri dni ho postaví. Za-
chrán sám seba, zostúp z krí-
ža!"

C - Podobne sa mu posmievali aj veľknazi a so zákonníkmi si hovo-
rili:

S - "Iných zachraňoval, sám seba nemôže zachrániť. Kristus,
kráľ Izraela! Nech teraz zostúpi z kríža, aby sme videli a
uverili."

C - Ešte aj tí ho hanobili, čo boli s ním ukrižovaní. Keď bolo
dvanásť hodín, nastala tma po celej zemi až do tretej hodiny popo-
ludní. O tretej hodine zvolal Ježiš mocným hlasom:

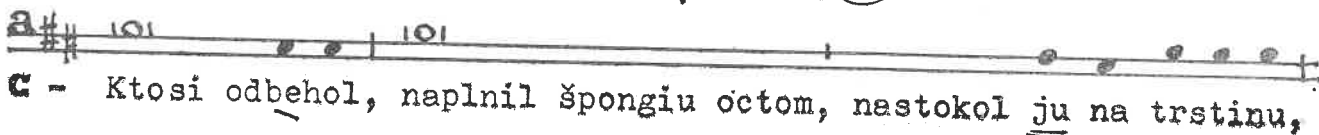
✠ - "Heloi, he-
loi, lema sa-
bakhani",

C - čo v preklade znamená: ✠ - "Bože môj, Bože môj,
prečo si ma opustil?"

C - Keď to počuli, niektorí z okolostojacich vraveli: S - "Pozrite,
volá Eliáša."

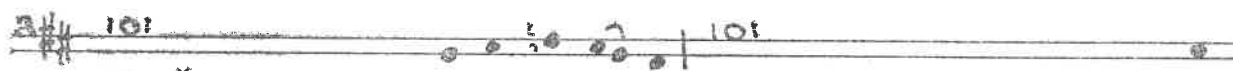
C - Ktosi odbehol, naplnil špongiu octom, nastokol ju na trstinu,

101 S - "Počkajte, uvidíme, dával mu piť a hovoril: či ho Eliáš príde sňať." C - Ale Ježiš

 zvolal mocným hlasom a vydýchol. (Pokľakne sa a chvíľu je ticho.)

 C - Chrámova opona sa roztrhla vo dvoje odvrchu až dospodku. Keď stot-
 ník, čo stál naproti nemu, videl, ako vykrikol a skonal, povedal:

S - "Tento človek bol naozaj Boží Syn." koniec kratšej formy

 C - Zobďaleč sa pozerali aj ženy. Medzi nimi Mária Magdaléna,

 Mária, matka Jakuba Mladšieho a Jozesa, i Salome, ktoré ho spre-
 vádzali a posluhovali mu, keď bol v Galilei. Aj mnohé iné, čo s ním

 prišli do Jeruzalema. Keď sa už zvečerilo, pretože bol Prípravný

 deň, čiže deň pred sobotou, prišiel Jozef z Arimatey, významný člen

 rady, ktorý tiež očakával Božie kráľovstvo, smelo vošiel k Pilátovi

 a poprosil o Ježišovo telo. Pilát sa zadivil, že už zomrel.

 Zavolal si stotníka a opýtal sa ho, či je už mrtvy. Keď mu to

 stotník potvrdil, daroval telo Jozefovi. On kúpil plátno a keď ho

sňal, zavinul ho do plátna a uložil do hrobu vytesaného do skaly.

A ku vchodu do hrobu privalil kameň. Mária Magdaléna a Mária Joze-

sova sa pozerali, kde ho uložili.

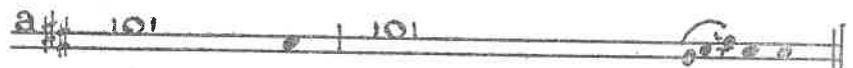
Pašie na Kvetnú nedeľu v roku C

Lk 22, 14–23, 56;
kratšia forma: 23, 1–49

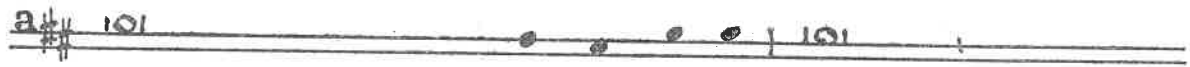
C - Umučenie nášho Pána Ježiša Krista podľa Lukáša. Keď prišla hodina, Ježiš zasadol za stôl a apoštoli s ním. Tu im povedal:

* "Veľmi som túžil jest s vami tohoto veľkonočného baránka skôr, ako budem trpieť. Lebo hovorím vám: Už ho nebudem jest, kým sa nenaplní v Božom kráľovstve."

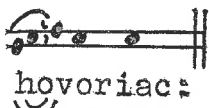

C - Vzal kalich, vzdával vďaky a povedal:

* "Vezmite ho a rozdeľte si ho medzi sebou. Lebo hovorím vám: Odteraz už nebudem piť z plodu viniča, kým nepríde Božie kráľovstvo."

C - Potom vzal chlieb a vzdával vďaky, lámal ho a dával im,

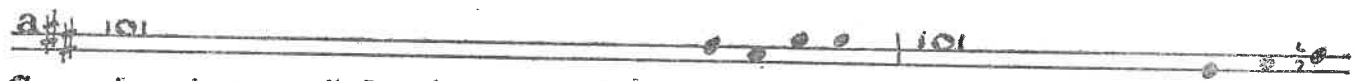

hovoriac:

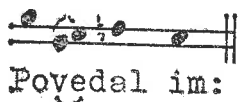
* "Toto je moje telo, ktoré sa dáva za vás. Toto robte na moju pamiatku."

C - Podobne po večeri vzal kalich a hovoril: * "Tento kalich je nová zmluva v mojej krvi, ktorá sa vy-lieva za vás. A hľa, ruka môjho zradcu je so mnou na stole. Syn človeka síce ide, ako je určené, ale beda človekovi, ktorý ho zradza!"

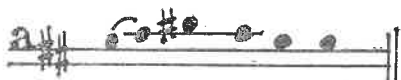
C - A oni sa začali jeden druhého vypytovať, kto z nich by to mohol urobiť. Vznikol medzi nimi aj spor, kto je z nich asi najväčší.

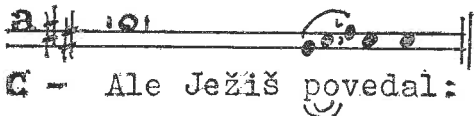
Povedal im:

* "Králi národov panujú nad nimi a tí, čo majú nad nimi moc, volajú sa dobrodincami. Ale vy nie tak. Kto je medzi vami najväčší, nech je ako najmenší a vodca ako služobník. Veď kto je väčší? Ten, čo sedí za stolom, či ten, čo ob-slubuje? Nie ten, čo sedí za stolom? A ja som medzi vami ako ten,

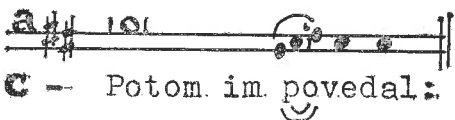
čo obsluhuje. Vy ste vytrvali so mnou v mojich skúškach a ja vám dávam kráľovstvo, ako ho môj Otec dal mne, aby ste jedli a pili pri mojom stole v mojom kráľovstve, sedeli na trónoch a súdili dvadsiť kmenov Izraela. Šimon, Šimon, hľa satan si vás vyžiadal, aby vás preosial ako pšenicu. Ale ja som prosil za teba, aby neochabla tvoja viera. A ty, až sa raz obrátiš, posilňuj svojich bratov."

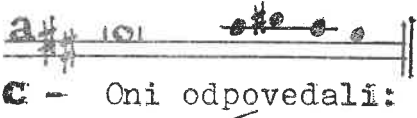
C - On mu povedal: S "Pane, hotový som ísť s tebou do väzenia i na smrť."

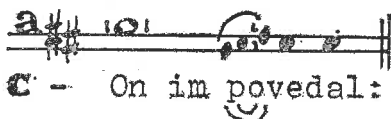
C - Ale Ježiš povedal: * "Hovorím ti, Peter, dnes nezaspieva kohút, kým tri razy nezaprieš, že ma poznáš."

C - Potom im povedal: * "Chýbalo vám niečo, keď som vás poslal bez mešca, bez kapsy a bez obuvi?"

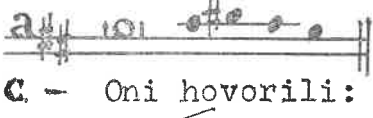
C - Oni odpovedali: S "Nie."

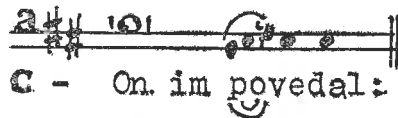
C - On im povedal: *

"Ale teraz, kto má mešec, nech si ho vez-

me, tak isto aj kapsu, a kto nemá, nech predá šaty a kúpi si meč. Lebo hovorím vám: Musí sa na mne splniť, čo je napísané: 'Započítali ho medzi zločincov.' Lebo sa spína o mne všetko."

C - Oni hovorili: S "Pane, pozri, tu sú dva meče."

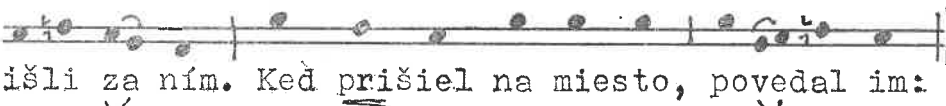

C - On im povedal: *

"Stačí."

C - Potom vyšiel von a ako zvyčajne šiel na Olivovú horu a učeníci

išli za ním. Keď prišiel na miesto, povedal im:

* "Modlite sa, aby ste neprišli do pokušenia."

C - Sám sa od nich vzdialil asi toľko, čo by kameňom dohodil,

* "Otče, ak chceš, vezmi odo mňa tento kľakol si a modlil sa: lich! No nie moja, ale tvoja vôľa nech sa stane!"

C - Tu sa mu zjavil anjel z neba a posilňoval ho. A on sa v smrtel-

nej úzkosti ešte vrúcnejšie modlil, pričom mu pot stekal na zem

ako kvapky krvi. Keď vstal od modlitby a vrátil sa k učeníkom,

našiel ich spať od zármutku. I povedal im: ✠ "Čo spíte? Vstaňte, modlite sa, aby ste neprišli do pokušenia!"

C - Kým ešte hovoril, zjavil sa zástup a pred nimi šiel jeden:

z Dvanástich, ktorý sa volal Judáš. Priblížil sa k Ježišovi, aby

ho pobozkal. Ježiš mu však povedal: ✠ "Judáš, bozkom zrádzaš ho syna človeka?"

C - Keď tí, čo boli okolo neho, videli, čo sa chystá, povedali:

S "Pane, máme udrieť mečom?" **C** - A jeden z nich zasiahol veľkňa-

zovho sluhu a odťal mu pravé ucho. Ale Ježiš povedal: ✠ "Nechaj-
te to už!"

C - I dotkol sa mu ucha a uzdravil ho. Potom Ježiš povedal veľ-

knazom, veliteľom chrámovej stráže a starším, čo prišli za ním:

✠ "Vyšli ste s mečmi a kyjmi ako na zločinca. Keď som bol deň čo deň s vami v chráme, nepoložili ste na mňa ruky. Ale toto je vaša hodina a moc temna."

C - Potom ho zajali, odviedli a zaviedli do veľkňazovho domu.

Peter šiel zďaleka za nimi. Keď uprostred nádvorja rozložili oheň

a posadali si okolo neho, Peter si sadol medzi nich. Ako tak sedel

pri svetle, všimla si ho ktorási slúžka, zahľadela sa naňho a

povedala: **S** "Aj tento bol s ním." **C** - Ale on ho zaprel:

S "Žena, nepoznám ho." **C** - O chvíľu si ho všimol iný a povedal:

S "Aj ty si z nich." **C** - Peter odpovedal: **S** "Človeče, nie som."

C - A keď prešla asi hodina, ktosi iný tvrdil: **S** "Veru, aj tento bol s ním, veď je aj Galilejčan."

C - Peter povedal: **S** "Človeče, neviem, čo hovoríš."

C - A vtom, kým ešte hovoril, zaspieval kohút. Vtedy sa Pán obrá-

til a pózrel sa na Petra a Peter sa rozpanätal na Pánovo slovo, ako

mu povedal: "Skôr ako dnes kohút zaspieva, tri razy ma zaprieš."

Vyšiel von a horko sa rozplakal. Muži, ktorí Ježiša strážili, po-

smievali sa mu a bili ho. Zakryli ho a vypytovali sa ho: **S** "Prorokuj, hádaj, kto ťa udrel!"

C - A ešte všelijako ináč sa mu rúhali. Keď sa rozodnilo, zišli sa

starší ľudu, veľknazi a zákoníci, predviedli ho pred svoju radu a

hovorili mu: **S** "Ak si Mesiáš, povedz nám to!" **C** - On im odvetil:

* "Aj keď vám to poviem, neuveríte, a keď sa opýtam, neodpoviete mi. Ale odteraz bude Syn človeka sedieť po pravici Božej moci."

 C - Tu povedali všetci:

S "Si teda Boží Syn?"

 C - On im povedal:

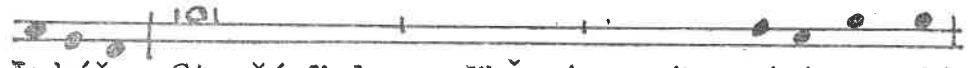
* "Vy sami hovoríte, že som."

 C - Oni povedali:

S "Načo ešte potrebujeme svedectvo? Veď sme to sami počuli z jeho úst!"

začiatok kratšej formy

 C - Umučenie nášho Pána Ježiša Krista podľa

 Lukáša. Starší ľudu, veľkňazi a zákonníci vstali,

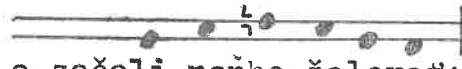
 Ježiša odvedli k Pilátovi

 C - Tu celé zhro-

 maždenie vstalo,

 odvedli ho

 k Pilátovi

 a začali naňho žalovať:

S "Tohoto sme pristihli, ako rozvracia náš národ, zakazuje platiť dane cisárovi a tvrdí o sebe, že je Mesiáš, kráľ."

 C - Pilát sa ho spýtal:

S "Si židovský kráľ?"

 C - On odpovedal:

* "Sám to hovoríš."

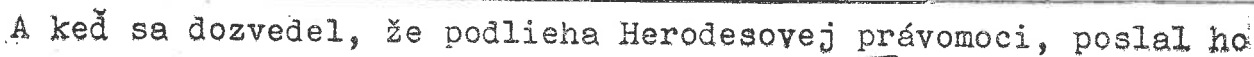
 C - Pilát povedal veľkňazom a zástupom:

S "Ja nenachádzam nijakú vinu na tomto človekovi."

 C - Ale oni naliehali:

S "Poburuje ľud a učí po celej Judei; počnúc od Galiley až sem."

 C - Len čo to Pilát počul, opýtal sa, či je ten človek Galilejčan.

 A keď sa dozvedel, že podlieha Herodesovej právomoci, poslal ho

 k Herodesovi, lebo aj on bol v tých dňoch v Jeruzaleme. Keď

Herodes uvidel Ježiša, veľmi sa zaradoval. Už dávno ho túžil vidieť, lebo o ňom počul, a dúfal, že ho uvidí urobiť nejaký zázrak. Mnoho sa ho vypytoval, ale on mu na nič neodpovedal. Stáli tam aj veľkňazi a zákonníci a nástojčivo naň žalovali. Ale Herodes so svojimi vojakmi ním opovrhol, urobil si z neho posmech, dal ho obliecť do bielych šiat a poslal ho nazad k Pilátovi. V ten deň sa Herodes a Pilát spriatelili, lebo predtým žili v nepriateľstve. Pilát zvolal veľkňazov, predstavených a ľud a povedal im:

S "Priviedli ste mi tohoto človeka, že poburuje ľud. Ja som ho pred vami vypočúval a nenašiel som na tomto človekovi nič z toho, čo na neho žalujete. Ale ani Herodes, lebo nám ho poslal späť. Vidíte, že neurobil nič, za čo by si zasluhoval smrť. Potrescem ho teda a prepustím."

C - Tu celý dav skríkol: **S** "Preč s ním a prepust' nám Barabáša!"

C - Ten bol uväznený pre akúsi vzburu v meste a pre vraždu. Pilát

k nim znova prehovoril, lebo chcel Ježiša prepustiť. Ale oni

vykrikovali: **S** "Ukrižuj! Ukrižuj ho!" **C** - On k nim tretí raz prehovoril:

S "A čo zlé urobil? Nenašiel som na ňom nič, za čo by si zasluhoval smrť. Potrestám ho teda a prepustím."

C - Ale oni veľkým krikom dorážali a žiadali, aby ho dal ukrižovať.

Ich krik sa stupňoval a Pilát sa rozhodol vyhovieť ich žiadosti:

prepustil toho, ktorého si žiadali, čo bol uväznený pre vzburu a

vraždu, kým Ježiša vydal ich zvoli. Ako ho viedli, chytli istého

Šimona z Cyrény, ktorý sa vracal z poľa, a položili naň kríž, aby

ho niesol za Ježišom. Šiel za ním veľký zástup ľudu aj žien, ktoré

nad ním kvílili a nariekali. Ježiš sa k nim obrátil a povedal:

* "Dcéry jeruzalemské, neplačte nado mnou, ale plačte samy nad sebou a nad svojimi deťmi. Lebo prichádzajú dni, keď povedia: 'Blahoslavené neprodné, loná, čo nerodili a prsia, čo nepridávali!' Vtedy začnú hovoriť vrchom: 'Padnite na nás!' a kopcom: 'Prikryte nás!' Lebo keď toto robia so zeleným stromom, čo sa stane so suchým?"

C - Vedno s ním viedli na popravu ešte dvoch zločincov. Keď prišli

na miesto, ktoré sa volá Lebka, ukrižovali jeho i zločincov: jedného

sprava, druhého zľava. Ježiš povedal: * "Otče, odpusť im, lebo nevedia, čo robia."

C - Potom hodili los a rozdelili si jeho šaty. Ľud tam stál a

díval sa. Poprední muži sa mu posmievali a vraveli: **S** "Iných za-

chráňoval, nech zachráni aj seba, ak je Boží Mesiáš, ten vyvolenec."

C - Aj vojaci sa mu posmievali. Chodili k nemu, podávali mu ocot a hovorili: **S** "Zachráň sa, ak si židovský kráľ!" **C** - Naď ním bol nápis: "Toto je židovský kráľ." A jeden zo zločincov, čo viseli na kríži, sa mu rúhal: **S** "Nie si ty Mesiáš? Zachráň seba i nás!" **C** - Ale druhý ho zahriakol:

S "Ani ty sa nebojíš Boha, hoci si odsúdený na to isté? Lenže my spravodlivo, lebo dostávame, čo sme si skutkami zaslúžili. Ale on neurobil nič zlé."

C - Potom povedal: **S** "Ježišu, spomeň si na mňa, keď prídeš do svojho kráľovstva."

C - On mu odpovedal: **S** "Veru, hovorím ti: Dnes budeš so mnou v raji." **C** - Bolo už

okolo dvanástej hodiny a nastala tma po celej zemi až do tretej

hodiny popoludní. Slnko sa zatmelo, chrámová opona sa roztrhla

napoly a Ježiš zvolal mocným hlasom: **S** "Otče, do tvojich rúk porúčam svojho ducha."

C - Po tých slovách vydýchol. *(pokľakne sa a chvíľku je ticho)*

C - Keď stolník videl, čo sa stalo, oslavoval Boha, hovoriac:

S "Tento človek bol naozaj spravodlivý." **C** - A celé zástupy tých, čo sa zišli na toto

divadlo a videli, čo sa deje, bili sa do prs a vracali sa domov.

Všetci jeho známi stáli
 obďaleč i ženy, ktoré ho spre-
 vádzali z Galiley, a dívali sa
 na to. Tu istý muž, menom Jozef,

Všetci jeho známi stáli
 obďaleč i ženy, ktoré ho
 sprevádzali z Galiley,
 a dívali sa na to.

*koniec
 kratšej
 formy*

člen rady, dobrý a spravodlivý človek z judejského mesta Arimatey,

ktorý nesúhlasil s ich rozhodnutím ani činmi a očakával Božie

kráľovstvo, zašiel k Pilátovi a poprosil o Ježišovo telo. Keď ho

sňal, zavinul ho do plátna a uložil do vytesaného hrobu, v ktorom

ešte nik neležal. Bol Prípravný deň a už sa začínala sobota.

Odprevádzali ho ženy, ktoré s ním prišli z Galiley. Pozreli si hrob,

aj to, ako uložili jeho telo. Potom sa vrátili domov a pripravili

si voňavé oleje a masti. Ale v sobotu zachovali podľa prikázania

pokoj.

Pašie na Veľký piatok

Jn 18, 1-19, 42

C - Umučenie nášho Pána Ježiša Krista podľa Jána. Ježiš vyšiel so svojimi učeníkmi za potok Cedron. Tam bola záhrada. Vošiel do nej on i jeho učeníci. O tom mieste však vedel aj jeho zradca Judáš, lebo Ježiš sa tam často schádzal so svojimi učeníkmi. Judáš vzal kohortu a sluhov od veľkňazov a farizejov a prišiel ta s lampášmi, fackami a zbraňami. Ale Ježiš, keďže vedel všetko, čo malo naňho prísť, popodišiel a opýtal sa ich: ✠ - "Koho hľadáte?"

C - Odpovedali mu: **S** - "Ježiša Nazaretského." **C** - Povedal im: ✠ - "Ja som."

C - Bol s nimi aj zradca Judáš. Ako im povedal: "Ja som", cúvli a popadali na zem. Znova sa ich teda opýtal: ✠ - "Koho hľadáte?"

C - Oni povedali: **S** - "Ježiša Nazaretského." **C** - Ježiš odvetil:

✠ - "Povedal som vám: Ja som. Keď teda mňa hľadáte, týchto nechajte odísť!"

C - Tak sa malo splniť slovo, ktoré povedal: "Z tých, ktorých si

mi dal, nestratil som ani jedného." Šimon Peter mal meč. Vytasil

ho, zasiahol ním veľkňazovho sluhu a odtal mu pravé ucho. Sluha

sa volal Malchus. Ale Ježiš Petrovi povedal: * - "Schovaj meč do pošvy! Azda nemám piť kalich, ktorý mi dal Otec?"

C - Kohorta, veliteľ a židovskí sluhovia Ježiša chytili, zviaza-

li ho a priviedli najprv k Annášovi; bol totiž testom Kajfáša,

ktorý bol veľkňazom toho roka. A bol to Kajfáš, čo poradil Židom:

"Je lepšie, ak zomrie jeden človek za ľud." Za Ježišom šiel Šimon

Peter a iný učeník. Ten učeník sa poznal s veľkňazom a vošiel s Je-

žišom do veľkňazovho dvora, Peter však ostal vonku pri dverách.

Potom ten druhý učeník, čo sa poznal s veľkňazom, vyšiel, preho-

voril s vrátničkou a voviedol ta Petra. Tu vrátnička povedala

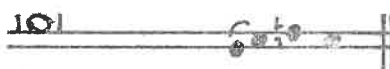
Petrovi: S - "Nie si aj ty z učeníkov toho človeka?" C - On vrazil: S - "Nie som."

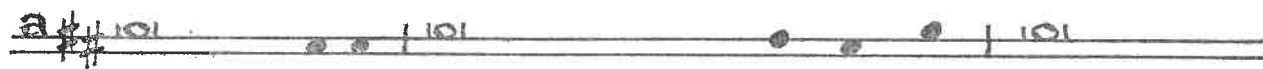
C - Stáli tam sluhovia a strážnici, ktorí si rozložili oheň, lebo

bolo chladno, a zohrievali sa. S nimi stál aj Peter a zohrieval sa.

 Veľkňaz sa vypytoval Ježiša na jeho učeníkov a na jeho učenie.

 Ježiš mu odpovedal: * - "Ja som verejne hovoril svetu. Vždy som učil v synagoge a v chráme, kde sa schádzajú všetci Židia, a nič som nehovoril tajne. Prečo sa pýtaš mňa? Opýtaj sa tých, ktorí počuli, čo som im hovoril! Oni vedia, čo som hovoril."

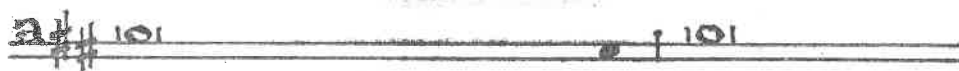

 C - Ako to povedal, jeden zo sluhov, čo tam stál, udrel Ježiša

 S - "Tak odpovedaj po tvári a povedal: dáš veľkňazovi?" C - Ježiš mu odvetil:

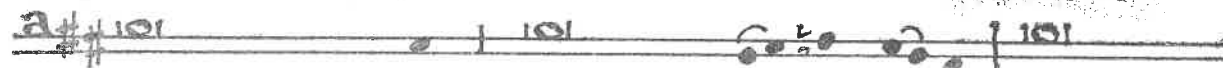
* - "Ak som zle povedal, dokáž, čo bolo zlé, ale ak dobre, prečo ma biješ?" C - A tak ho Annáš zvia-

 zaného poslal k veľkňazovi Kajfášovi. Šimon Peter tam stál a zo-

 hrieval sa. I pýtali sa ho: z jeho učeníkov?" C - On zaprel:

S - "Nie som."
 C - Jeden z veľkňazových sluhov, príbuzný toho,

 ktorému Peter odťal ucho, vravel: S - "A nevidel som ťa s ním v záhrade?!"

 C - Peter znova zaprel - a vtom zaspieval kohút. Od Kajfáša

 viedli Ježiša do vláčnejej budovy. Bolo už ráno. Ale oni do vláčnejej

 budovy nevošli, aby sa nepoškvrnili a mohli jesť veľkonočného

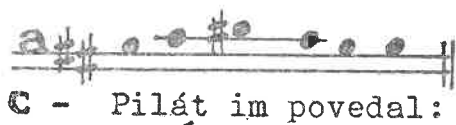

 baránka. Preto vyšiel von za nimi Pilát a opýtal sa:

S - "Akú žalobu podávate proti tomuto človeku?"

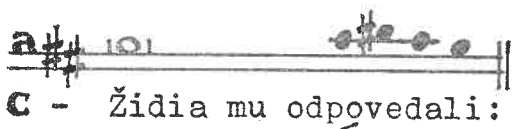
C - Odpovedali mu:

S - "Keby tento nebol zločinec, neboli by sme ti ho vydali."

C - Pilát im povedal:

S - "Vezmite si ho vy a súdte podľa svojho zákona!"

C - Židia mu odpovedali:

S - "My nesmieme nikoho usmrtiť."

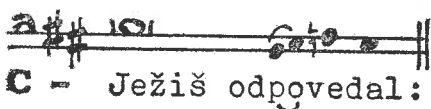
C - Tak sa malo splniť Ježišovo slovo, ktorým naznačil, akou

smrtou zomrie. Pilát opäť vošiel do vládnej budovy. Predvolal si

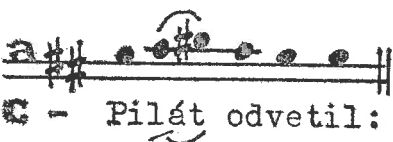
Ježiša a spýtal sa ho:

S - "Si židovský kráľ?"

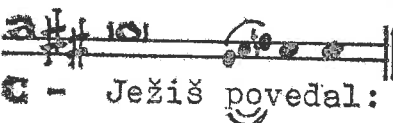
C - Ježiš odpovedal:

* - "Hovoríš to sám od seba, alebo ti to iní povedali o mne?"

C - Pilát odvetil:

S - "Vari som ja Žid? Tvoj národ a veľkňazi mi ťa vydali. Čo si vykonal?"

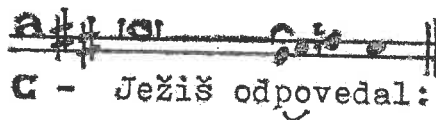
C - Ježiš povedal:

* - "Moje kráľovstvo nie je z tohto sveta. Keby moje kráľovstvo bolo z tohto sveta, máji služobníci by sa bili, aby som nebol vydaný Židom. Lenže moje kráľovstvo nie je stadiaľto."

C - Pilát mu povedal:

S - "Tak predsa si kráľ?"

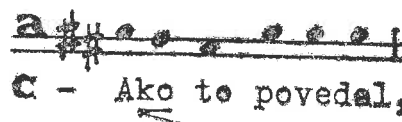
C - Ježiš odpovedal:

* - "Sám hovoríš, že som kráľ. Ja som sa na to narodil a na to som prišiel na svet, aby som vydal svedectvo pravde. Každý, kto je z pravdy, počúva môj hlas."

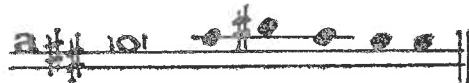
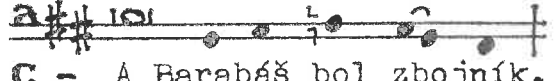
C - Pilát mu povedal:

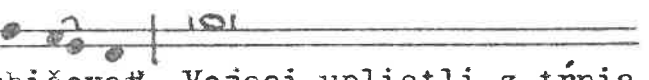
S - "Čo je pravda?"

C - Ako to povedal,

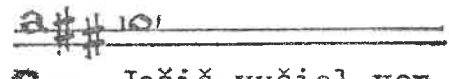
101 S - "Ja na ňom nenachádzam nijakú vinu. Je však u vás zvykom, že vám na Veľkú noc prepúšťam jedného väzňa. Chcete teda, aby som vám prepustil židovského kráľa?"

a## 101 S - "Toho nie, C - Oni znova kričali: ale Barabáša!" a## 101 C - A Barabáš bol zbojník.

101 Vtedy Pilát Ježiša vzal a dal ho zbičovať. Vojaci uplietli z trnia
korunu, položili mu ju na hlavu a odeli ho do purpurového plášťa.

101 Prichádzali k nemu a hovorili: S - "Buď pozdravený, židovský kráľ!"

a## 101 C - A bili ho po tvári. Pilát znova vyšiel a povedal im:

S - "Pozrite, privádzam vám ho von, aby ste vedeli, že na ňom nijakú vinu nenachádzam." a## 101 C - Ježiš vyšiel von

 s trňovou korunou a v purpurovom plášti. Pilát im povedal: S - "Hľa, človek!"

a## 101 C - Len čo ho zazreli veľkňazi a ich sluhovia, kričali:

S - "Ukrižuj! Ukrižuj ho!" a## 101 S - "Vezmite si ho a ukrižujte te. Ja na ňom nenachádzam vinu." C - Pilát im povedal:

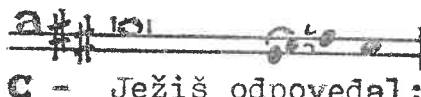
a## 101 C - Židia mu odpovedali: S - "My máme zákon a podľa zákona musí umrieť, lebo sa vydával za Božieho Syna."

a## 101 C - Keď to Pilát počul, ešte väčšmi sa nalakal. Znova vošiel do

 vládnej budovy a spýtal sa Ježiša: S - "Odkiaľ si?"

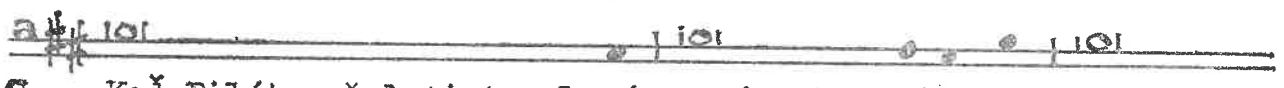
C - Ale Ježiš mu neodpovedal. Pilát sa ho spýtal: **S** - "So mnou sa nechceš rozprávať?! Nevieš, že mám moc prepustiť ťa a moc ukrižovať ťa?"

C - Ježiš odpovedal: **S** - "Nemal by si nado mnou nijakú moc, keby ti to nebolo dané zhora. Preto má väčší hriech ten, čo ma vydal tebe."

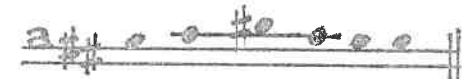
C - Od tej chvíle sa Pilát usiloval prepustiť ho. Ale Židia kričali: **S** - "Ak ho prepustiš, nie si priateľom cisára. Každý, kto sa vydáva za kráľa, stavia sa proti cisárovi."

C - Keď Pilát počul tieto slová, vyviedol Ježiša von a sadol si na súdnu stolicu na mieste zvanom Lithostrotus, po hebrejsky Gabbatha. Bol prípravný deň pred Veľkou nocou, okolo poludnia.

Tu povedal Židom: **S** - "Hľa, váš kráľ!" **C** - Ale oni kričali:

S - "Preč s ním! Preč s ním! Ukrižuj ho!" **C** - Pilát im povedal: **S** - "Vášho kráľa mám ukrižovať?!"

C - Veľkňazi odpovedali: **S** - "Nemáme kráľa, iba cisára!"

C - Tak im ho teda vydal, aby ho ukrižovali. A oni prevzali Ježiša. Sám si niesol kríž a vyšiel na miesto, ktoré sa volá Lebka, po hebrejsky Golgota. Tam ho ukrižovali a s ním iných dvoch,

z jednej i druhej strany, Ježiša v prostriedku. Pilát vyhotovil aj
 nápis a pripevnil ho na kríž. Bolo tam napísané: "Ježiš Nazaretský,
 Židovský kráľ." Tento nápis čítalo mnoho Židov, lebo miesto, kde
 Ježiša ukrižovali, bolo blízko mesta; a bol napísaný po hebrejsky,
 latinsky a grécky. Židovskí veľkňazi povedali Pilátovi:
 S - "Nepíš: Židovský kráľ, ale:
 On povedal: 'Som židovský kráľ.'" C - Pilát odpovedal:
 S - "Čo som napísal,
 to som napísal." C - Keď vojaci Ježiša ukrižovali, vzali
 jeho šaty a rozdelili ich na štyri časti, pre každého vojaka jednu.
 Vzali aj spodný odev. Ale tento odev bol nezošívaný, odhora v cel-
 ku utkaný. Preto si medzi sebou povedali: S - "Netrhajme ho, ale
 losujme on, či bude!"
 C - Aby sa splnilo Písmo: "Rozdelili si moje šaty a o môj odev
 hodili lós." A vojaci to tak urobili. Pri Ježišovom kríži stála
 jeho matka, sestra jeho matky, Mária Kleopasova, a Mária Magdaléna.
 Keď Ježiš uzrel matku a pri nej učenika, ktorého miloval, povedal

matke: "Žena, hľa, tvoj syn!" C - Potom povedal učeníkovi: "Hľa, tvoja matka!"

C - A od tej hodiny si ju učeník vzal k sebe. Potom Ježiš vo ve-
domí, že je už všetko dokonané, povedal, aby sa splnilo Písmo:

* - "Žízňim." C - Bola tam nádoba plná octu. Nastokli teda na
yzop špongiu naplnenú octom a podali mu ju k ústam. Keď Ježiš

okúsil ocot, povedal: * - "Je dokonané." C - Naklonil hlavu

a odovzdal ducha. *(pokľakne sa a chvíľku je ticho)*

C - Keďže bol Prípravný deň, Židia požiadali Piláta, aby ukrižo-
vaným polámali nohy a sňali ich, aby nezostali telá na kríži cez

sobotu, lebo v tú sobotu bol veľký sviatok. Prišli teda vojaci a
polámali kosti prvému aj druhému, čo boli s ním ukrižovaní. No keď

prišli k Ježišovi a videli, že je už mŕtvy, kosti mu nepolámali,

ale jeden z vojakov mu kopijou prebodol bok a hneď vyšla krv a voda.

A ten, ktorý to videl, vydal o tom svedectvo a jeho svedectvo je

pravdivé. On vie, že hovorí pravdu, aby ste aj vy uverili. Toto sa
 stalo, aby sa splnilo Písmo: "Kosť mu nebude zlomená." A na inom
 mieste Písmo hovorí: "Uvidia, koho prebodli." Potom Jozef z Arimatey,
 ktorý bol Ježišovým učeníkom, ale tajným, lebo sa bál Židov, popro-
 sil Piláta, aby mu dovolil sňať Ježišovo telo. A Pilát dovolil.
 Išiel teda a sňal jeho telo. Prišiel aj Nikodém, ten, čo bol kedysi
 u neho v noci. Priniesol asi sto libier zmesi myrhy s aloou. Vzali
 Ježišovo telo a zavinuli ho do plátna s voňavými olejmi, ako je u
 Židov zvykom pochovávať. V tých miestach, kde bol ukrižovaný, bola
 záhrada a v záhrade nový hrob, v ktorom ešte nik neležal. Tam teda
 uložili Ježiša, lebo bol židovský Prípravný deň a hrob bol blízko.